

I MOGGOT PATI KAKMUKAN A

PIGSUROTIN A KADUMAGETAN

Moggot and Other Dumaget Tales

by

Abundio Molina
Marcelo Molina
Huwena Molina
Angel Ritual

Summer Institute of Linguistics
Translators Publishers
1986

Published
in cooperation with
Bureau of Elementary Education
and
Institute of National Language
of the
Ministry of Education, Culture and Sports
Manila, Philippines

Additional copies of this publication are
available from:

Book Depository
P.O. Box 2270
Manila 2801

Funds for the production of this publication
were provided by the Canadian International
Development Agency, Ottawa and the Alberta
Agency for International Development, Edmonton.

A folktale book in
Umiray Dumagat

32.34-386-2C

54.20P-866026B

ISBN 971-18-0028-4

Printed in the Philippines

PREFACE

These Dumaget stories were told by Abundio Molina, Marcelo Molina, Huwena Molinga and Anghel Ritual all of whom live at Dibut Bay, municipality of San Luis, Quezon Province. They were recorded in writing by Diego Frignal of Matawe, Dingalan, Quezon Province during his residence at the Nasuli, Bukidnon Center of the Summer Institute of Linguistics.

It is hoped that this booklet will help speakers of Umiray Dumaget achieve skills of literacy and communication in their own dialect which will help them easily achieve the same skills in the National Language.

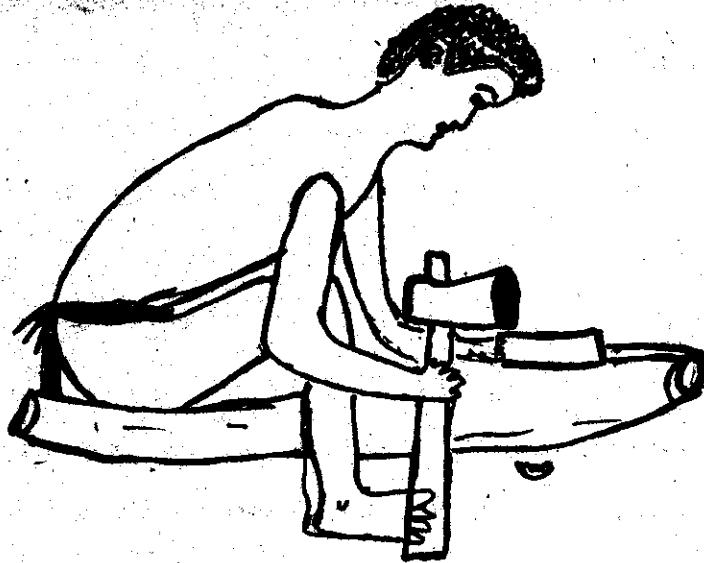
Thomas R. Macleod
Summer Institute of Linguistics

TABLE OF CONTENTS

Te Binunu I Moggot A Genggeng	1
Gedeya I Eya Ni Genggeng	3
Gedeya Eya De Pisukan Ni Genggeng	5
Pagdeya Na Pan De Beneas Ni Genggeng	6
Pagdeya Na Pan De Mangatu Ni Genggeng	9
Binunu Na Pa De Atab I Genggeng	11
Nakiayun Eya De Genggeng	13
Tungkul Pa Yo De Moggot	16
Binunu Na De Orat I Genggeng	17
Nagyedi Eya Ni Duyen A Lati	19
Gepanalangin I Moggot	21
I Oyo Ay I Tattala A Wele Ni Moggot	22
Tungkul De Kutikot	24

TABLE OF CONTENTS

Tungkul Pan De Paglawag Ni Ginto	26
I Magkalaki A Te Anak Ni Isin A Lalaki	28
Tungkul Yo De Adew Pati Bekokol	30
Tungkul Pan De Manga Palos	32
Un Aduwa A Anak A Binut Ni Kamoddenan De	34
Tungkul De Anak A Nagtabeng De Magkalaki	42
Tungkul De Lubus A Ulittaw	47
Un Maddikit A Napa Ni Kulalapnit	55
I Maddikit Ide A Malot Pati Masampat	59
Magwele A Padepade A Mahunain Pati Genggeng	64
I Anak Ide A Walatin De Bibeyebey	67
Te Duman A Aduwa A Nappaabut	72
Pito A Kolittawen	84

TE BINUNU I MOGGOT A GENGGENG

Isin a abiabi ay nag-asá i Moggot ni palakol ta matallas di a masakut.. Nano pagkaasa na ay inumulalik di de isin a hanga a orat a namassan ni palakol.

Pagkadio na nunde diyeya di ay kinta na kun i hanga di a laki a genggeng.

Misan ay sinabi kon nun laki a, "Ho!
Ay pangano mo man nai, Moggot?"

"Ay pambulong ko yo de maapdis ni
ulo ko."

Kanya sinabi nun laki a, "Adoy! Ay
maapdis ngani i ulo ko. Bulongin mo pan."

Dingan sinabi kon ni Moggot, "Ay
hale! Kumang kitam de kalinongan toi ta
duman ko bobulong i ulo yu."

Pagdetong de duman ay sinabi kon ni
Moggot, "Hale! Umulon kamo di de kew a
oyo ta pakadepit yu un maapdis." Dingan
pinakolin dila ni Moggot i ulo nun laki
ay nasipak di. Dingan sinabi ni Moggot,
"Suméyuk kamo!"

GEDEYA I EYA NI GENGGENG

Misan ay tuloy la i Moggot a paulalik nano. Ay kinta na pan i isin a gemut a seli a makianak di a masakut. Ay yinadi na ay dinumawet di duman. Ay ampa ngan naaloy ay kinta na i nototol pan di a laki.

Sinabi nun laki a, "Ho! Ay apan nai, Moggot?"

"Ay wet kamo gengalangala ta gebulas un te halaman ni oyo. Pebentayen ko man yo ta oupahan ok na kon ni biges pati kuwarta."

"Sit ay ako pan di sabiin mo duman."

"Ay napatud la," paayin kon i Moggot, "Misan ay i sabi deko nun te halaman ni oyo ay be kon mandeli di a udto ay nangamit ok ni maderagin ide a anak na dingan sasagsag ko de kararaw a oi ta dingan ooratan ko ni untik ta papalis ko de mata

ko be menit di de udto tangani luminow
be mebu."

"Ayset! Ay-o! Ako ngani ta mebu pan
di i mata ko dehil de katande ko di."

Dingan tinumotul di i Moggot ta un
laki pan ay buot na di ta umudto di.

Nano ay nun mandeli di a udto ay nagpulas
dila un laki nun seli dingan na sinagsag
ni beto. Ta inoratan na ngani. Dingan
na pinalis de mata na kanya magi
dinoklogen di ni apoy i mata na.

Ay sinabi kon nun laki a, "Ay dinaya
ok manganla ni Moggot.. Misan ay be
katinggesan ko la a i Moggot mangan non
ay pinangan ko tebe." Dingan dinumayeg
un laki a paagow de orat ta duman nag-uges
ni mata na. "Misan ay nano ngani ay be
aabut ko ikaw a Moggot ka, ay papangan ko
ikaw." Kanya inabut dingani nun laki
i sinilan ni Moggot.

GEDEYA EYA DE PISUKAN NI GENGGENG

Nano ay i Moggot pan ay kinumita di ni hanga di a pisukan. Yinadi na ay dinumawet ta peuruaprus na un pisukan.

Kanya sinabi nun laki a, "Nano ngan Moggot ka ay papangan ko pala ikaw."

"Ay wet kamo mangalangala ta makati magbulas un te abuk ni oyo. Ta pepasibeng ngan yo deko ta oupahan ok na kon ni biges."

Misan ay sinabi kon nun laki a, "Set ay ako pan dingani tangani mamangan kami pagdetong ko kanin."

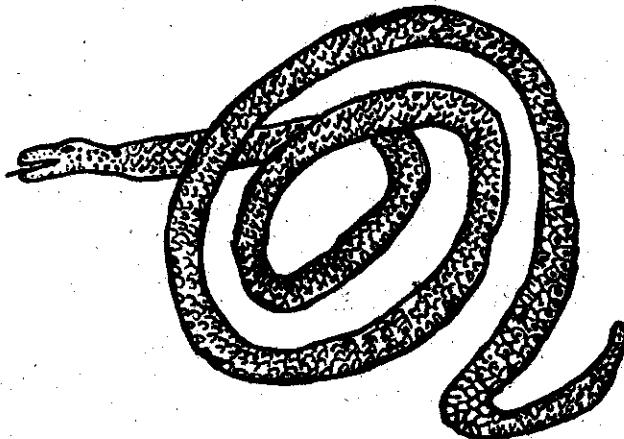
"Ay napatud la misan ay kanin be te dumos di a kasta natapuk ay lolukot yu ta kat i mabesa."

"Ay o."

Set ay nun máloy dingani ay kasta di ni nátapuk.

Ay sinabi kon nun laki a, "Ay lolukot ko di ta kat i an ok upahan nun te adi ni

"Oyo." Kanya bobolan na di un pisukan ay de belang magrubi dila ay naduludegdeg di un laki ta sinigud di a masakut. Misan ay sinabi na kon, "Misan, Moggot a dinaya ok mo ay papangán ko pala ikaw."

PAGDEYA NA PAN DE BENEAS NI GENGGENG

Nano ay nun piyon di i kabetyag nun laki ay inabut na pan di i sinilan ni Moggot. Misan ay i Moggot pan ay kinumita di ni hanga di a beneas a napalolon. Ay

yinadi na ay sinumakoy di de bong nun
beneas.

Am pa ngan naaloy ay pinumayin dila
un laki a, "Ay nano ngan Moggot ka, ta
dinaya ok mo ay papangan ko ikaw."

"Set! Wet kamo gengalangala ta makati
gumikan i hayup a oyo nun abeng ay bobunu
na ikamo."

"Ho! Ay áman di nay a kahayup."

"Mainde, ang ko katinggesan ti ano yo
a kahayup ta pepabentayen man yo deko ta
mahal man i upa ko dio ta isin man a
dian a peso."

Nano ay sinabi kon nun laki a, "Ay ako
pan di tangani te pangamit ok ni age man
la nun gupad ko."

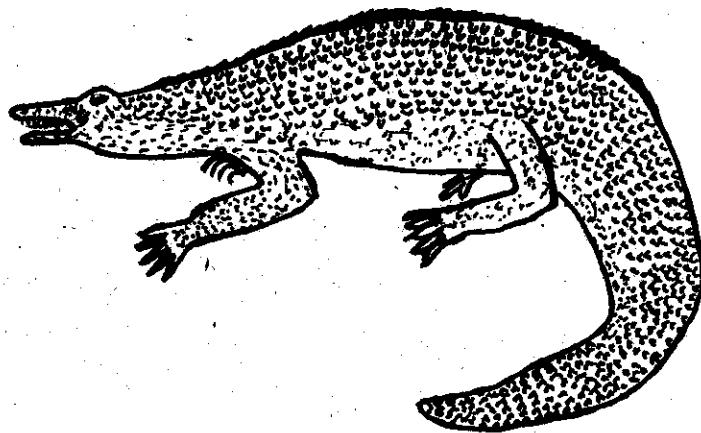
"Ay-o, misan ay dingan kamo ngona
násakoy de bong na na ay be nakatol ok di."

"Ay-o."

Ta dingan pan tinumotol i Moggot ay
pinakesurotan na la un beneas a, "Be násakoy

di i laki na ay kakaget mo." Dingan eya
ay tinumotol di.

Nano ay násakoy dingani un laki ay
kinaget dingani nun beneas. Misan ay
habunu pala nun laki ta sinabi na,
"Misan ay be aabut ko ikaw a Moggot ka,
ay papangan ko ikaw a talage."

PAGDEYA NA PAN DE MANGATU NI GENGGENG

Misan ay i Moggot pan ay kinumita di ni hanga di a mangatu de kagidkid ni orat a libtong a malawa. Ta yinadi ni Moggot ay sinumakoy di de idog nun mangatu a genangoy a paososo un mangatu pati paulalik.

Misan ay pagkasayed kon la nun laki ay sinabi na, "Nano ngan, Moggot ka a dinaya ok mo, ay papangan ko di ikaw."

"Ay wet kamo mangalangala ta be i oyo

i ginumikan ay an tam nadekop. Ay talage ngani a bobunu kamo nun te adj ni oyo."

"Ho! Ay aman di nai a kahayup."

"Ay asu naman yo."

Dingan sinabi nun laki a, "Hale!
Tumotol ka di ta ako di i gealage."

Misan ay sinabi ni Moggot, "Ay dingan
kamo ngona násakoy ay be alayu ok di."

Ta tinumotol di i Moggot.

Kanya sinumakoy dingani i laki. Nano
ay nun duman di nunde kalibongan di nun
orat ay kinaget di nun mangatu un bites
nun laki. Nalibun eya.

BINUNU NA PA DE ATAB I GENGENG

Ta i Moggot pan ay tinumuloy di de atab ta dingan nangamit ni lanut a un an matebe. Ta dingan nangamit pala ni dewag ni tumarim ta yinadi na a biwes. Ta nagbiwes kanya nagpakámit dingani a masakut i Moggot. Misan ay nun máloy di ay kinta na pan di un laki a gengeng.

Ta sinabi diya nun laki a, "Ho! Ay makmuk pan di i námit mo. Ay paolamin ok mo pan."

"Ay an ok yo ta aade ko nai nunde mangának ko. Wina pan la i isin na a biwes. Magbiwes kamo pala.

"Ay-o ngani tangani te oolam kami kanin." Misan ay an la pinonan nun laki un biwes na kanya pan an gepakámit. Misan ay i Moggot pan ay gepakámit di a masakut.

Nano ay sinabi nun laki a, "Ay bekot pan ta an ok gepakámit?"

"Ay mainde." Dingan ginipot ni Moggot

de bites na un biwes na ta sinabi na
nunde laki a, "Ay gipotin yu man de
bites yu tangani makámit kamo."

Ta pinonan dingani ni Moggot un biwes
nun laki ni isin a kogita a hanga ta
dingan winitik na nunde atab un biwes nun
laki. Nano ay nagipot dingani de bites
nun laki kanya nun máloy di ay dinawian di.

Ay sinabi nun laki de Moggot, "Ay
tabengan ok mo ta tatalon ok na di."

Misan ay sinabi pala ni Moggot, "Ay
an napatud ta pedewian ok pala."

Ay natambug di un laki nunde libtong
di a masakut a atab.

NAKIAYUN EYA DE GENGGENG

Isin kon a apun ay paulalik i Moggot.

Nun duman di eya nunde diyeya ay inikna na i getangos nunde pabukod na. Ay kinta na ngani i magkalaki a genggeng a getangos dehil de nalibun di i anak de.

Kanya yinadi ni Moggot ay nakipagtangos pala duman ta pesabi na, "Ay pinapalano yu man di i weli ko na."

Misan ay sinabi nun laki diya, "Ay tammug ngan na, ta amo mo di nakasurut un weli mo."

Nun apun di ay sinabi ni Moggot, "Ay yadi pa man ay tapurin tam di."

Kanya tinumubeg un laki a, "Ay be nakalbi ka ngan dikami ay tabengan mo ikami."

Kanya yinadi ni Moggot ay tiningos na de sinagsag un nalibun. Ta dingan inadde na nunde diyeya. Pagdetong na duman ay peolangan na i kabebuyen kanya dinumatong

man di i hanga di a masakut a belukagin.

Ta dingan winitik na un nalibun nunde
bebuy ta linamon pan nun bebuy. Dingan
inumoli di i Moggot ta sinabi na nunde
laki a. "Ay te singkaden man dena ni bebuy
a bowon la i."

Kanya sinabi nun laki a, "Ay ta di
ta namaget kita."

Dingan ide ay tinumotol di a paulalik.
Pagdetong de duman ay sinabi ni Moggot,
"Ay wiyo dingani i singkaden na i."

Kanya binelawen dingani nun laki un
asu na ta am pa ngan naloy ay peamulaw
dingani nun asu.

Sinabi kon ni Moggot, "Ay wet yu
pepakabigeden i tiyen na ta an ok nakapamangan."
Misan ay nun maloy di ay nabunu di pala
nun laki. Ta nun nalibun di un bebuy ay
sinabi i kon mi Moggot, "Ay ako i nangadde."

Pagdetong de nunde beloy ay nangiyow
di ide ta dingan naglabek di un laki.

Misan ay sinabi ni Moggot, "Ay wet yu

pakebigeden i bituka na na ta an ok nakapamangan." Ta inidem ni Moggot un isin a utak ta nengew kon misan ay pagdetong na nunde dilod ay tinigbes na la de kew un utak ta sinabi na, "Ikaw a utak a tetigbes ko de kew a oi ay magtigbes ka la ni magdemag a oyo." Dingan tinumotol eya.

Misan ay yinadi pan nun gupad ay binusbusan na pan un bituka nun bebuy ta kinta na duman un anak na a nalibun.

Kanya nagbulas a masakut un genggeng de Moggot. Dingan, sinoysoyen na i Moggot tangani mabunu na misan ay an na di inabut.

Ta nun abiabi a maderam ay tinumotol pan di un laki a gesoysoy de Moggot misan ay an nad kinta kapide man. Maginon dila i nasasabi ko.

TUNGKUL PA YO DE MOGGOT

Isin kon a adow ay nagyedi i Moggot ni hanga a alat ta dingan eya ay kinumang de tupas a hanga ta eya ay inumunid nunde alat dingan kinumurawit ni malagdu tangani i knain ni genggeng ide. Ta binumulidbulid a gekulukanta. Nun máloy di ay te nagsurut man di nunde alane ni Moggot.

Sinabi ni nagsurut, "Ayset ay masampat man di i peyedi mo na, Moggot."

Ay sinabi pan ni Moggot nunde genggeng, "Nano ay be buot yu ay nobulidbulid ok de tupas na ta dingan dodogkal ok yu ni geyang yu na ta be nakna ok ay dingan panganin ok yu. Misan ay be an ok nakna ay dingan ikamo pala i nobulidbulid."

"Ay-o."

Nano ay binumulidbulid ngani i Moggot ta nun eya ay duman di nunde tipong nun genggeng ay dinogkal dingani nun genggeng misan ay an la nakna.

Kanya sinabi ni Moggot, "Ay ikamo
pala to."

"Ay-o."

Kanya binumulidbulid ngani un genggeng.
Nano nun eya ay duman di de alane ni Moggot
ay dinogkal dingani ni Moggot ni geyang
de alalang na ta nalibun di. Nano ay
hanggen dila duman.

BINUNU NA DE ORAT I GENGGENG

Isin kon a adow ay inumulalik kon i
Moggot de isin a sumanga. Ta kinta na i
libtong nunde diyeya a te hanga a beto.
Kanya nangamit eya ni aduwa a dipa a lati
ta dinumanan na ni selut un bulsut nun
beto. Ta dingan nagsalad nunde libtong
ta pedo na un beto a te bulsut.

Nun máloy di ay te nagsurut de Moggot
"Aman di nay?"

Tinumubeg i Moggot de genggeng, "Ay hanga man di yo a iget."

"Ayset ay nasalad ok pala tangani paolamin ok mo."

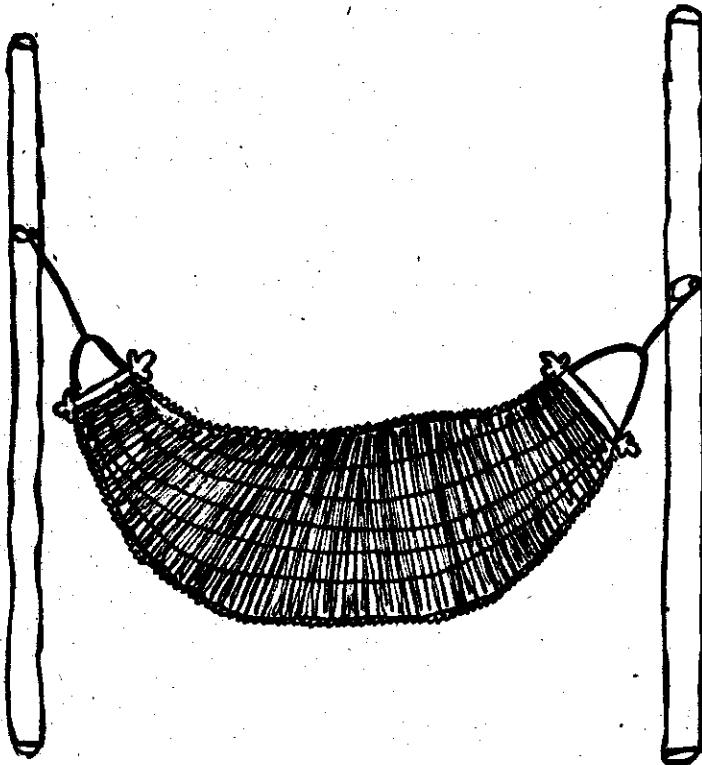
"Aysa be naamit tam ay poolam ko ikamo," sinabi ni Moggot.

Kanya sinumalad di pala un laki ta pedo na un beto misan ay an na nakabolan un iget, kanya tinanto na i Moggot, "Deno man dio?"

Kanya sinabi ni Moggot, "Ay wet kamo dena ta ako." Misan ay pagtanga na ay sinabi na, "Ayset ay dena la kanya la ay ang ko nagkasakman." Kanya sinabi pa ni Moggot, "Ay dio kamo la ta noduman ok de dibelew to ta dingan doin yu ta bebentayen ko."

Nano ay sinumalad di un laki ta dino na ngani ta pagtanga ni kumut na de kadepit ni Moggot ay giniptan na di de pungo na.

Dingan na giputa nunde ramut a hanga tangani wet mapugtus. Kanya naomos di un laki.

NAGYEDI EYA NI DUYEN A LATI

Isin kon a adow ay nāngamit i Moggot
ni lati a anduwon dingan dinumawet nunde
kew a maditas ta ginipot na duman un lati
ta yinadi na a ayud. Dingan pagkalusong
na ay kinumurawit ni malagdu tangani iknain
un genggeng ide dingan nag-ayud i Moggot.

Nano ay nun máloy dingani ay te nag-ilok di nunde pagotan a sinabi na,
"Ayset ay masampat dingani i peyedi mo nao, Moggot."

Misan ay sinabi ni Moggot, "Ay-o, geggewes ok man la ta masampat di i panahon." Kanya buot pala nun laki a genggeng a nelewes de Moggot misan ay sinabi ni Moggot diya, "Ay kanin kamo pa ta lalawag ko pa i pagkagipot ni lati i ta makati mapugtus di." Kanya dinumawet dingani i Moggot.

Nano ay pagkadio na nunde ditas di ay sinabi na nunde laki a, "Ay hale di."

Ay dingan inumayud ngani un genggeng ay dingan tinagpas pan ni Moggot un lati ay nadegdeg di un laki kanya nalibun di.

GEPANALANGIN I MOGGOT

Isin kon a adow ay nanalangin kon i
Moggot ta inumaged ni linumot. Nano ay
am pa ngan naaloy ay dinumatong dingani
i maslug di a masakut a palos pati
marages a tapuk. Misan ay peyedi ni Moggot
ay nagikangikan nunde kalasan ta dingan
kinta na i mittanak a genggeng a
gepinagkinkin ni agidnaw.

Misan ay sinabi ni Moggot nunde laki
a, "Ay bekot ta dio kamo la ay naagidnaw
kamo dio a masakut pati mangának yu na."

Kanya sinabi nun laki a, "Ay makati
man te katinggesan ka a an nakabesa a gob?"
"Aysa te tuman ngani."

Nano ay binabe na un mangának a libong
ta inikag na`ide nunde gob. Dingan
nangamit ni makmuk a kew ta naggetong ni
hangá. Dingan pininu na ni apoy un
pintohan nun gob kanya nasunug nano un
genggeng ide ta nalibun ide a pesan.
Maginon dila i nasasabi ko.

I OYO AY I TATTALA A WELE NI MOGGOT

Te duman kon a mittanak i ngalan nun laki ay i Tattala. Misan ay makmuk i mangasu de a migkagetin ni bebuy pati usa. Te ayun pan a masakut i Tattala a i Simaoy.

Isin a adow ay napasila ide Tattala de beloy ni Simaoy. Misan ay te mangasu pala i Simaoy ni hangain a masakut ta i mangasu pan ni Tattala ay magi mangasu la a talage.

Nun máloy di a nasurutsurotan ide ay sinabi ni Simaoy, "Ay piyon pa ay papaggebukin ta i mangasu ta ide i."

Dingan tinumalinga i Tattala kanya inukasan de i mangasu de ta nagebuk ide. Misan ay natalo un asu ni Simaoy a libong ta eya ay libong kanya nagbulas eya de Tattala.

Ta sinabi na de Tattala, "Te buot mo ayun ay magpagbu kita."

"Ay hale," tinubeg ni Tattala.

Kanya ide ay nagpagbu ngani misan ay binagsak la ni Tattala i Simao de kew kanya naapdisan di a masakut i Simao ta, nagbulas eya de Tattala. Misan ay an nagkatakut i Tattala ta eya ay matibong a masakut.

Misan ay sinabi diya nun libong,
"Ay nebilos ok."

Kanya nun isin a abi ay kinumang un libong de beloy ni Tattala ta te adde eya ni hanga a masakut a beto. Dingan tinaklop na de beloy nide Tattala.
Kanya nun napagiyus di i Tattala ay an na di pekita i langut kanya eya ay linumawot ta nabulsut un beto ta kinta na liwet a i langut. Hanggen dila dumana.

TUNGKUL DE KUTIKOT

Isin a abiabi ay nanggogolay kon i
Kutikot de alane ni hanga a orat. Ta
i peamit na a gulay duman ay pako.
Nun maloy di ay kinta na i hanga di a
belukagin.

Ta sinabi diya un bebuy, "Ay be buot
mo ay umiwa kadla de katat ko i tangani
wet kad nanggogolay misan ay wet mo la
pehangta makati naapdisan ok pan."

"Ay eyen," sinabi diya ni Kutikot.
Dingan iniwa ngani ni Kutikot i pa nun
bebuy ta madisalad dingani kanya nagbulas
a masakut un bebuy.

Ta sinabi na de Kutikot, "Nano ngani
ay kakaget ko ikaw, Kutikot."

Misan ay ginumikan pan i Kutikot ta
eya ay napapagow de kaginlan ni atab.
Pagdetong na duman ay kinta na i talangka
a napakarangkang.

Ta sinabi na, "Taguin ok mo man!"

"Ay sumuksuk ka de bulsut ko na."

Dingan sinumuksuk i Kutikot.

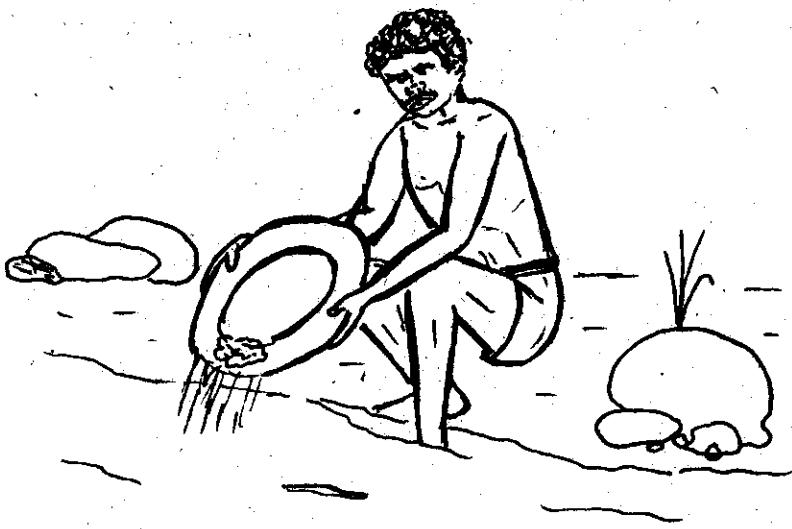
Misan ay pagdetong nun bebuy ay sinabi na de talangka, "Deno man di i Kutikot?"

Misan ay tinubeg na, "Ay mainde ta ang ko pekita."

Ta sinabi nun bebuy ay, "Butil mo ngani ta wiyo i singkaden nai. Nano be ammo sasabi ay kakaget ko ikaw."

Misan ay sinabi pala ni talangka ay, "Hale!" Dingan pekaget ni bebuy un talangka ay sinipit pan nun talangka de angut na un bebuy. Ta nalibun di un bebuy.

Misan ay binumulwag pan i Kutikot ta binangag na un talangka ta dingan inadde na ide.

TUNGKUL PAN DE PAGLAWAG NI GINTO

Te duman kon a tiluwon a manga lalaki
ta ide ay maglalawag ni ginto. Nano ay
nun duman kon ide nunde bektas ay kinta
de i isin a laki.

Ta sinabi kon nun laki, "Nadenó
kamo man mangának?"

Misan ay tinumubeg ide, "Ay gelawag
kami ni ginto."

Nano ay sinabi dide ni laki, "Ay
malot man non ta pigkalibun."

Kanya nun inikna de i sinabi a inon
nun laki ay pinag-ilokan de ta inesip de
a eya ay lolong di dehil de sinabi na a
pigkalibun i ginto misan ay kayamanan
pan i ginto. Inon i sinabi nun tiluwon.

Nano ay nun máloy dingani ay kinta de
i untik a ginto a napatanga de putok ta
kinutkutan de. Nano ay nun hanga di i
napatanga ay dinodul de un ayun de a
magpakalutu di ni papangan. Nano ay nun
nakatotul di un kakoloy de ay
pinasurutsurotan de a depat a bunuin de
un ayun de tangani mapadide la un ginto
kanya naghande ngani ide ni kew a
pantupras! Misan ay nun makalutu di un
magpapakalutu ay namangan di duman pa
dingan dinumahan na ni lasun un papangan.

Pagdetong na nunde aduwa ay binunu de
eya ta dingan namangan ide misan ay
pagkapangan de ni untik ay nalibun pala

ide dehil de lasun. Kanya malot i
gelawag ni kayamanan.

Hanggen dila duman i nasasabi ko.

I MAGKALAKI A TE ANAK NI ISIN A LALAKI

Te duman a magkalaki a te anak ide ni
isin a lalaki. Misan ay nun máloy di ay
nalibun di un gupad. Ta i tarabehu de
ay pagselut ni bebuy pati usa. Ta
gepakamit dingan la ide a masakut.

Misan ay nun máloy di ay makmuk di i
tinilad kanya andi gesut de pamandew ni
selut un anak tangani wet pepangan ni
bisikut un tinilad.

Nun isin a adow ay namadew un laki ta
un anak na ay duman la nunde beloy.

Misan ay nun máloy di ay tinumapuk di ni
marages di a masakut ta binumulangay di
ni hanga un orat pati peesip pan nun
anak un ama na.

Nun máloy di a gelipa eya ay buot na

pan a namangan ni tinilad kanya nangamit
dingani ni tinilad ta dingan sinube na.
Dingan pagkalutu na ay gepangan di. Ta
pagsalepat na man nunde diyeya ay
noososo man di un ama na. Misan ay an
napa nagkoubus un sinube na a tinilad
kanya yinadi nun anak ay sinumalad nunde
orat tangani wet kekita nun ama na un
pepangan na.

Dingan sinabi na, "Piyon di a masakut
i panganan nide ina dena de disalad na a
orat."

Kanya yinadi nun laki ay sinumalad
pala ni maparipari ay natoktok eya de
beto. Kanya nabigeden di de ibu na ni
hangga.

Nano ay pagtanga na ay sinabi na,
"Ay an ok di yo dena ta gepinagebuk di
ide ta ako ay natuprasan de."

Ay duman ay an la natinggesan nun
laki un tinilad a pinangan nun anak na.

'Nano ay hanggen dila yo duman.

TUNGKUL YO DE ADEW PATI BEKOKOL

Te duman kon a bekokol pati isin a adew. Nun isin a adow ay nangamit un bekokol ni tibu ta inon i yinadi na a belsa. Dingan eya ay sinumakoy di a paososo nunde hanga a orat. Pagkadio na nunde dilod di ay kinta na i adew a gelipa nunde kagidkid nun orat.

Ta eya ay tinanto, "Nadeno ka man a ayun a bekokol?"

"Ay nakang ok de dipa a atab."

"Ayset ay sumagid ka ayun ta nosut ok dikaw."

Kanya sinumagid pan i bekokol dingan sinumakoy di pala un adew.

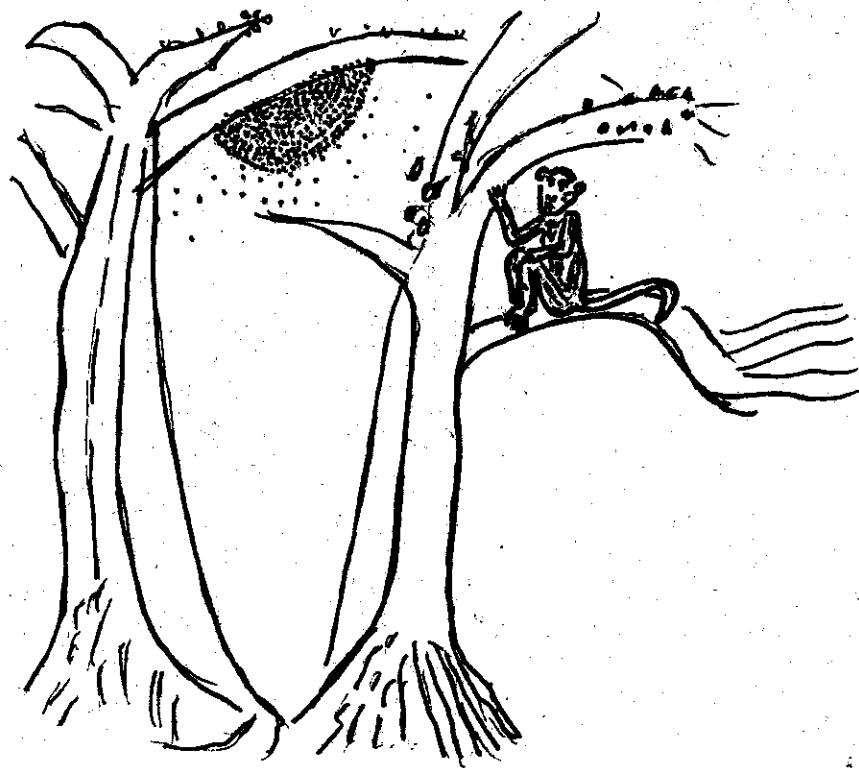
Nano ay nun duman di de de ditow di a atab ay natigeng pan un adew kanya pinusing na un isin a belsa a tibu ta pinangan na. Maginon dila i peyedi na kanya nun máloy di ay nagkoubus di un belsa.

Ay talage ngani a naubus di kanya
sinumalad di un bekokol ta dinumayeg de
langges. Ta pagdetong na nunde mamala ay
pinumatong de hanga a buwal ta pesayed
na un adew a genangoy.. Misan ay
nagkehedepan di a masakut un adew ta
hangain pan i labun.

Nano ay pinag-ilokan pan eya nun
bekokol ta sinabi nun bekokol, "Ay
sumeyuk ka ta inubus mo pan un belsa na."

Kanya nun máloy di ay naomos di un
adew dehil de hangain a labun.

Ay hanggen dila duman i nasasabi ko.

TUNGKUL PAN DE MANGA PALOS

Te duman kon a lima a magiinayun i
ngalan nun isin ay Amiyen ta un kakmukan
pan ay Abeget, Salatan, Belat pati Temog.
Nun isin a adow ay nagipinagebuk ide ta
buot ni isin dide ay napa ni hari de.
Misan ay an geganulusun i kakmukan.

Kanya sinabi kon ni Salatan, "Ay ti buot yu ay mangamit kitam ni adew dingan popuoy tam de lawis ni kew na a hanga. Nano ay ti ino dikitam i makapagpadegdeg ay eya ngani i hari."

Ta tinumubeg un apat, "Ay hale."

Kanya pinuoy de ngani un hanga di a adew nunde lawis nun kew.

Nano ay pinalugulewesan nun apat a pinalosan ni maslug a masakut. Misan ay an la nadegdeg ta nabut dingani i pesan a agid nun kew.

Kanya sinabi nun Salatan, "Ay ako pala to." Yinadi nun Salatan ay pinumalos ni makkowe tangani mapapede un adew.

Nano nun napede di un adew ay pinalosan na ni maslug a masakut kanya nadegdeg un adew. Kanya pan eya i hari de hanggen nano.

Hanggen dila duman.

UN ADUWA A ANAK A BINUT NI KAMODDENAN DE

Te duman kon a magkalaki a te anak ide ni aduwa, isin a mahuna pati isin a lalaki. Ta un lalaki ay untik pa ta sigudu ay te isin pa a taon. Yadi un mahuna ta mehangga di.

Nano ay sinabi kon nun manga ina de, "Ay ikagin mo de orat to i anak na ta magpangulang kamo duman ni pesube na."

Ay kanya nangulang ngani un magwele. Nano ay nun makmuk di i namit de ay inumoli di ide. Misan ay un manga ina de pan ay pinalisan de i apoy ta sinalakat de pa i agden. Kanya pagdetong de nunde beloy ay an dingan te apoy. Kanya pesibeng dila nun magwele un ulang ta belang gederag i katat na ay inon i peungut na nunde wele na. Ta duman dila ide geide nunde sidong. Ta i belang nakaddegdeg a mumu ay petipun nun kaka nun anak ta peungut nunde wele na.

Nano ay nun abiabi ay maginon dila i
peyedi na kanya sinabi nun panganay
nunde manga ina de ide. "Ay bekot ta
pinapayin yu dikami?" Kanya pagkapangan de
ni mumu ay sinabi nun panganay nunde
weli. "Ay eya pampala! Ta pinapayin
kita di nide ina ta ay yadi pa ay tumotol
kita di." Dingan namabe mangan la un
mahuna ta tinumotol ide a paulalik. Misan
ay te utak ide. Ta pagkaduman de di
nunde diyeya di ay te pagotan duman a
hangang.

Ay sinabi kon nun kaka na, "Ay dio
kita di nasakat."

Pagkaduman de nunde pagotan ay naglipa
ide duman ta nagpaimloy ide ta peungut
na un wele na ni umid ta an ide te belon
pati apoy. Dingan dinumolog ide nunde
hangang a orat.

Pagdetong de duman ay sinabi kon nun
mahuna, "Ay masampat di dio kanya dio
kita di neide."

Ta nangumid un mahuna ni yodu dingan
nagsaolan ni untik nunde disapow nun
hang a beto ta duman dila ide umide.

Misan ay i isin pan a ulittaw a paapo
nunde dilod ay napasilia duman ta kinta
na i mangának a geide nunde beto.

Kanya sinabi na dide, "Ay deno kamo
man napataan?"

"Ay dio kami di umide ta ikami man ay
binut di ni manga ina mi ide kanya
tinumotol kami duman dikami."

Ay yinadi pan nun ulittaw ay nagsaolan
ni mehang a ta sinabi na dide, "Ay dio
kamo man i."

Dingan nun apun di a masakut ay
nanagepun ay nakamit dingani ni bebuy.
Pagdetong na duman ay nagpangiyow dingan
naglabek ta mandeli di a nolutu un
sinube ide.

Ay sinabi na nunde anak a mahuna, "Ay
pag-ungutin mo di i anak na tangan
mabiyyeg."

Ta un ulittaw pan ay nagtun ni biges ta dingan nagdelegdelog ni karne. Dingan pagkalutu nun tinun na ay sinaklang na pan un sabow. Dingan peparipari na la nun pegetongan.

Nun maluto di ay sinabi kon nun ulittaw "Ay mamangan kitam di tangani i anak na ay mapapede di." Kanya namangan di ide ta nasapni ni ulittaw un anak a lalaki ta dingan pesubuan na ta ide ay napede di.

Nano ay nun abiabi di ay sinabi kon nun ulittaw nunde magwele "Ay dio kamo la ta namaget ok tangani te pangamit kitam pan di ni papangan tam."

Ta eya ay tinumotol a namaget. Misan ay nakamit dingani. Pagdetong na ay nagpangiyow dila ta sinabi na nunde magweli, "Dio kamo la ta noososo ok ta nangamit ok ni papangan tam misan ay naampulang ok la nano pala." Kanya eya ay tinumotol ngani a paososo.

Pagdetong na nunde manga ina na ay sinabi nun ina na, "Ay bekot man ta geparipari ka di a masakut?"

"Ay buot ko a naampulang pala nano ta makiggewa duman kanya pagbuntol ok yu ni manga tiluwon a salop a biges."

Pagkapagbuntol de ay sinabi na, "Ina, deko pan di i age yu na tangani te pedesa ok." Ay binoy ngani nun ina na dingan eya ay tinumotol a paagow nunde magweli.

Ta pagdetong na duman ay sinabi nun ulittaw, "Wina i age mo nai." Ay nasalig un anak a mahuna.

Nano ay duman di ide napataan misan ay un mahuna pan ay gemaddikit di. Nano ay sinabi nun ulittaw, "Ay belang anok yu man la kaka a magi sinabi ko nun sakadow."

Sinabi ni mahuna, "Oay, bekot pan ta sinabi mo a binut ka pala nide ina?"

Nano ay tinubeg na, "Ay kanya ko man

la non sinabi ay tangani wet kamo matakut."

Kanya nun máloy dingani ay nanulusun
pala un mahuna a an de mangáyun ay
nagbebian di ide.

Dingan nun abiabi di ay naggeyek di
ide a paoli ta ide ay inumososo dingani
misan ay un anak ay gepakatotol di ta
be libtong i sasabusabuan de ay bebebe
nun yaya na.

Nano ay nun duman di ide nunde alane
di nun beloy ay sinabi kon nun bulagdes
a mahuna, "Ay ang kami ngona notuloy ta
kati magbulas ide dikami."

Ay sinabi kon nun bebi na, "Ay dio
kamo la."

Misan ay nun eya ay duman di nunde
beloy ay te nginumalangala dingan duman
a gupad ta kinangan na un magwele. Ta
sinabi na dide, "Ay piyon ta nakakita
man dingani un anak ko ni umaged ko.

Ay umoli kamo di magwele."

Nano ay un wele pan nun bulagdes a

mahuna ay mehanga di pala. Misan ay nun isin a adow ay sinabi diya nun kaka na,
"Ay dio ka ta."

Misan ay sinabi nun weli na. "Ay wet ka nagkaaloy." Ta un yaya na pan ay namaget. Tinumotol dingani i bulagdes a mahuna a naglawag ni yodu.

Misan ay pagdetong pan nun bulagdes a lalaki a an duman un bebi na ay tinanto na nunde ina na, "Deno man un ayun ko?"

"Ay mainde ta ang ko katinggesan ti deno."

Kanya inabut dingan la nun bulagdes a lalaki misan ay natagbu pan di a paososo ta sinabi nun lalaki, "Ay deno kamo man nakakita ni wina?"

"Ay dena la de diyeya a iwina i."

Kanya pagdetong de ay nasalig un panuwangan na a gupad ta sinabi na, "Ay talage mangani i umaged ko i a pekinabengan."

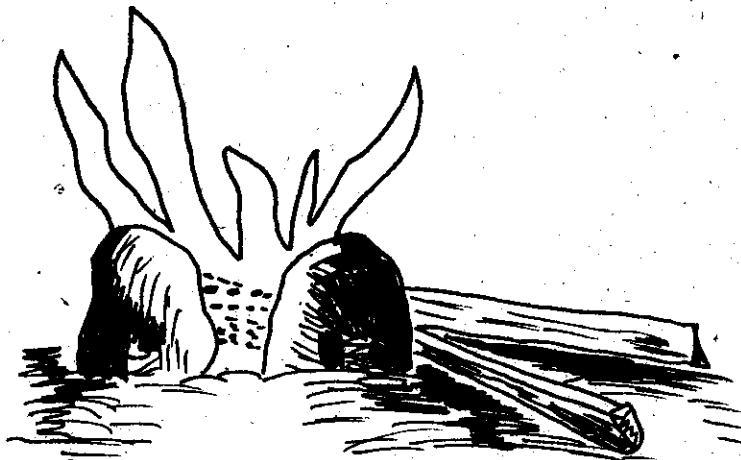
Misan ay un wele na pan ay goolittaw di kanya sinabi na, "Ay pagyedi ok yu

pala, yaya, ni biyo ko ta namaget ok pala."

Kanya nun mayedi di un pana ay namaget ngani ay nakamit dila ni hanga di a bebuy.

Misan ay te isin pan a laki a te anak ni maddikit ay sinabi na, "Duman ay be buot ni agta ay te maddikit pala de beloy mi." Kanya nun isin ngani a adow ay sinabi de ay pepapagkoloy di kon ide misan ay namaget pa un magbeyaw ta dingan ide ay pinapagkoloy.

Nano ay hanggen dila duman i nasasabi ko.

TUNGKUL DE ANAK A NAGTABENG DE MAGKALAKI

I mittanak a oyo ay napataan ide de
Alasanay ta an ide te pepangan ti an
mapedes. Misan ay be gepamuku un gupad
ay gepangan ide ni buku.

Nun isin a adow ay kinumita kon un
laki ni makianak di a mapedes kanya
sinabi na, "Ay tatage ko nai." Ta
tinage na ngani nun isin a adow. Nun
kinakasanagenan ay sinabi na, "Ay

lalawag ko un mapedes ko ta makati te
inog di." Misan ay pagdetong na pan
duman ay an di te inog misan ay sinabi
na, "Ay makati kalaw la."

Nano nun kaapat di a adow ay linawag
na pan di ay am pan di te inog misan ay
kasta agta ta kinta na di i singkaden
duman. Kanya nun abi di ay binantayen
na tangani matinggesan na ti agta ngan a
talage. Nano ay nun naabiabi di ay
inikna ngani i gekalamas. Ay kinta na
ngani i anak a nonungdun ni alat.
Dingan geamit dila geamit ni inog. Kanya
loktat dingan la a inakpalan nun laki ta
sinabi na, "Nano ngani a ikaw mangani i
geibus ni inog ko na ide. Ay gegepus ko
ikaw."

Misan ay nangako un anak ta sinabi na,
"Ay wet ok yu la gepusa, bubu. Ay nosut
ok di dikamo."

Misan ay sinabi nun laki, "Ay butil
mo la to ta negikan ka la."

"Ay eyen."

"Ay hale." Kanya nagkoloy di ide a paoli.

Nano ay misan deno ide paagow ay kakoloy de un anak pati be nagkoubusan ide ni panguya ay nangamit la un anak ni isin a giput a panguya. Ta kulukakoloy pala nun gupad be ide ay gepamuku de kalasan. Misan ay makmuk pan dila a manok i nagkaamit nun anak ta eya ay pinagyedi nun laki ni pana na.

Nano ay nun isin pan di a adow ay sinabi kón diya nun gupad, "Ay sotan ok mo pan di apo ~~ko~~ ta nenindow kita de Ponottayen." Misan ay pagdetong de de pagotan ay makmuk pangani i patayen ide kanya sinabi nun gupad, "Ay geluna ok."

Misan ay te salong pan duman dingan dinumawet un anak ta nattulaytolay duman ta sinabi na de gupad, "Ayset ay noman la i asuk nun apoy nide ina ko i de pagotan to de Apayyaw."

Ay sinabi kon nun gupad, "Ay deno man to?"

Nano ay natimok di un anak misan natapus pan di i pagluna nun gupad dingan sinabi nun gupad, "Dumio ka di ta notol kita di."

Misan ay an di kanya tinumotol di un gupad. Pagdetong na nunde beloy ay sinabi na nunde laki, "Ampam mangan dio i anak?"

"Ay belang am pa. An yu pammangan kinta ti deno papagow?"

"Ay eyen ta eya ay dinumawet de salong ta dumān na pebeti a i asuk kon ni apoy ni manga ina na. Ay dingan natimok di."

Nano ay nagtangos un magkalaki ta hanga i tabeng nun anak dide.

Nano ay nun isin a adow ay sinabi nun laki, "Ay umalis kita di de Dibintay ta mahedep pan di dio i papangan."

Kanya inumalis dingani ide duman.

Misan ay nun isin a adow ay nalibun
di un gupad ta un laki dila i needup.

Ay yinadi na ay inumososo di de
Dikapinesan. Piyon mangani ta makmuk
mangan duman i kadumagetan. Ay duman di
nakipagtaan.

Ay kadu dila ninon i nasasabi ko.

TUNGKUL DE LUBUS A ULITTAW

Te duman a magkalaki a te anak ni
isin a lalaki ta ide ay napataan de
alayu ni kamakmukan misan ay untik pa un
anak. I pepangan de ay yodu, buku,
bebuy pati usa. Nano ay un anak de ay
mehanga di ay nalibun di un laki.

Nun geulittaw di un anak ay sinabi nun
ina na, "Ay anak ko, maglawag ka man di
ni papangan ta misan ano dila." Kanya

namaget dila un anak na ay yadi ta
nakamit pan ni bebuy. Misan ay nun nalutu
di un sinube ide ay dinalogdelog di nun
anak na.

Dingan sinabi nun gupad, "Ay bebi ko,
ti deno ka ay dumio ka di ta namangan
kita ni namit a oyo nun anak ta i."

Misan ay nun sinubu na di un kadelog
a karne ay nalibun pan di ta inot.

Dingan tinapor nad la duman nunde sidong
nun beloy de ta eya ay magdemag ay
getangos.

Nano ay nun abi di ay sinabi na, "Ina
ama, eya pampala, ta ako ay winalat yu di
ay nototol ok di misan ay i katabeng ko
de pagtotol ko ay i Makedepat." Kanya
eya ay tinumotol nun abiabi di ta dinumibelew
nunde hanga a kalasan.

Aduwa a adow a napatotol. Pagkadetong
na nunde dibelew ay an dila te pekita a
singkaden ni agta dingan eya ay nagyodu
ta nun apun ay nakamit ni aduwa a inage

kanya sinabi na, "Ay needup ok di pala."

Dingan eya ay nanagepun ay nakámit pala ni bebuy kanya nagbungo di nun apún. I peyedi na de belang adow ay geyodu.

Misan ay duman mangani nunde dilod di a masakut ay beriyo mangani ni kadumagetan. Nano ay sinabi ni isin de kolittawen ide duman, "Ay yadi pa ay kumang kitam, mangayun, de diyeya ta namaget ok."

Kanya nun ide ay duman di nunde pagbukoden ay nagbeloy di ide duman.

Nano ay sinabi nun ulittaw a isin, "Ay dio kámo la ta lalawag ko i kalasan."

Dingan eya ay inumulalik dingani de isin a sumanga misan ay un sumanga mangani a inon ay un kattaanan di nun lubus a ulittaw. Kanya nun eya ay duman di nunde diyeya ay sinango na di i mangge apoy ay sinabi na, "Ay te agta mangán dio." Ay kinta na ngani i beloy a te gelipa dingan la a agta. Misan ay nagkatakut eya a untik ta makati malot di

inon a agta kanya la napiyon i innawa

na ay kinta na i karne a linaw a

kabitinbitin kanya sinabi na, "Ay piyon
mangan yo a agta.

Misan ay sinabi ni dinatongan, "Ay
lumane kamo man de malot a beloy ko i."

Ay linumane pan un dinumatong kanya eya ay
biniyen di nun dinatongan nun karne ide
pati yodu. Kanya eya ay inumole di nun
apun di.

Nano pagkasayed nun mangayun na ide
ay nasalig ide ta sinabi de, "Ay nakamit
di i yaya tam."

Misan ay nun abi di ay sinabi mun
ulittaw nunde wele na a maddikit, "Ay
diage ay sumut ka deko ta noduman kita de
diyeya ta makipagyodu ka ta te agta man
duman a makionid di i peyodu na."

Ay sinabi nun wele na, "Ay talage
ngani a nosut ok dikaw." Ta dingan
sinabi ni maddikit de mangayun na ide,
"Ay diage ay dio kamo la ta nosut ok de

yaya ta gelawag ni misan ano de bukod na."

Kanya nun abiabi di ay tinumotol ide,
magwele ta nun ide ay dio pa nunde alayu
ay sinango de ngani i gelangto ta
gepangiyow mangani.

Dingan nun ide ay dinumatong di ay
inamit pan nun dinatongan un mamanan na
ta binoy na dide. Ay inamit pan nun
magwele Dingan nagpakalutu di misan ay
un magwele a dinumatong ay te belon ide a
biges. Ay nagpakalutu di pala ide ta
namangan ide.

Misan ay sinabi pan nun maddikit nunde
kaka na, "Ay sabiin mo man de agta na a
makati te duman pa nun peyodu na ay buot
ko pala a geyodu."

Ay sinabi nun ulittaw, "Ay te duman
ngani." Ay nagyodu ngani un maddikit.
Nano ay nun apun di ay pebinsaan de un
ulittaw misan ay sinabi na, "Ay wet di."
Dingan biniyen na pa ide ni karne.

Nano pagkaabiabi ay sinabi nun kakmukan

a kolittawen, "Ayset ay nosut kami pala tangani kitain mi."

Misan ay sinabi nun ulittaw a tagibu a kinumita, "Ay talage ngani a piyon a agta pati napatud ngani a needup misan maglalan de kalasan i."

Kanya kinumang ide duman misan ay nun ide ay duman di ay dinatongan de eya a gepangiyow. Dingan tinabengan di eya nun kakmukan a kolittawen. Dingan ide ay nagpakalutu. Pagkalutu na ay namangan ide.

Nano ay pagkapangan de ay sinabi nun maddikit nunde kaka na, "Yaya, tantoin mo pan de agta na ti te duman pa nun peyedi na a yodu?"

"Ay te duman pangang kon misan ay an di masakut a anduwon." Kanya ide ay nagipinagyodu dingani.

Nano ay sinabi pan nun dinatongan, "Ay nanamat ok." Misan ay an la naloy ay dinumatong dingani a nakamit pan di ni bebuy.

Kanya sinabi nun kamaddiketan, "Oay,

talage mangani a needup la yo misan lalan
kanya mangan yo gelalan la."

Misan ay sinabi nun tagibu a kinumita
a ulittaw, "Ay maggeyek di ta apun di."
Ta misan pa pumayin i agta na, "Ay sumut
di dikitam?"

Ay sinabi pan nun dinatongan de, "Ay
talage ngani a buot ko a nosut be an la
malot de mangayun." Kanya sinumut dingani.

Pagdetong de nunde dilod di ay duman
ay hanga di a panganan i yinadi de. Ta
dingan ide ay paososo di a gepinagsalad.
Misan ay un ulittaw a dinatongan de ay
nagsalad pala nunde dilod dingan
pagkatanga na ay nanwewitik dingani ni
ikan pati iget. Dingan inumososo ide.
Pagdetong de nunde beloy nun matandein
ide ay nasalig ide. Misan ay beriyo
duman pati malawain a kaengin. Nano ay
duman di ide.

Nano ay te isin pan a laki a te anak
ni maddikit ta dingan pinapagkoloy ide

pati un lubus di.

Nano ay nun isin di a adow ay namaget pan di un bulagdes misan ay inabut mangan eya ni isin a maddikit. Dingan nun inabut na di ay sinabi nun maddikit.

"Nano ay nototol kitam di."

Misan ay sinabi ni bulagdes, "Set ay papalano pan di un mangayun ko ide?"

Dingan sinabi ni maddikit, "Ay pangano pan la non ide ta nano ay ikitam di i gekoloy."

Misan ay sinabi nun bulagdes, "Wet nano ta manga diage."

Ay tinumalinga pan un maddikit misan ay sinabi mangani nun bulagdes a lalaki nunde bebi na dingan pinagsabian nun bulagdes a mahuna un pinsan na a maddikit misan ay gelaben.

Ay nano ay kasta maginon dila i nasasabi ko.

UN MADDIKIT A NAPA NI KULALAPNIT

Te duman a isin a maddikit a noulalik
nunde orat ta nangamit ni buku de kalasan
misan ay nun eya ay dio di nunde diyeya
ay inikna na i tangos ni anak. Kanya
sinabi na, "Abe! Aman! ta te getangos de
diyeya i." Ay kinta na ngani i anak a
untik pa a am pa nagkopugtus un pusid na
ta eya ay napatong de malapad a beto. Ay
sinabi na, "Ay bekot ta binut di ni ina
ni oyo a anak i?" Dingan inamit nun

maddikit ta dingan naggetong ta pebegean
na ta kinolog di a masakut.

Nano ay nagbeloy un maddikit ta duman
di ide napataan de kalasan ta i pepangan
de ay buku pati patayen. Misan ay mehanga
di un anak. Sigudu ay manga pitu di a taon.

Nano ay sinabi nun anak nunde ina na,
"Ay buot ko pan ay pagyedi ok yu ni pagsuk."

Pati sinabi nun anak de ina na, "Ay an
ok di gesut dikamo nano, ina, de kalasan
tangani ako ay gepagsuk ni ulang."

Kanya de belang pagdetong nun ina na ay
nagkasalig ta makmuk di i nagkaamit nun
anak na a ulang.

Nun isin a adow ay sinabi nun ina na,
"Ay dio ka la, anak ko, ta nangamit ok ni
patayen de kalasan.

Misan ay sinabi nun anak, "Ay wet
kamo nagkaaloy, ina, ta wet yu di adde a
i mamanan yu na."

Nano ay tinumotol dingan un ina na.
Pagdetong na de kalasan ay nagluna ni

patayen. Misan ay pekabhan a masakut kanya sinabi na, "Ayset, makati ti ano i nangyedi de anak ko. Yadi pa ay nooli ok di."

Nano ay nun eyà ay duman di de alane di nun beloy de ay an tinumuloy ta tinumagu la. Dingan peseling na un beloy kanya kinta na ngani i hanga a agta a gelipa a kalane na un mamanan na. Ta pesabi na, "Ti deno di i ina na ay nagketigeng ok di."

Misan ay un maddikit pan ay napa ni kulalapnit di kanya nakalipad di ta naamit na un mamanan na. Dingan linumipad ta sinoysoyen pan nun libong. Nano ay nakadetong di de atab un kulalapnit ta kinta na i pugu a beto ay duman sinumakbit. Misan ay gelakow pan un libong nunde atab a paagow nunde pugu misan ay an gepakadetong i singit na nunde pugu.

Nano ay sinabi nun maddikit, "Ay buot ko tebe a umabiabi di." Ay angan naloy ay inumabiabi di misan ay dehil pan

de takut nun libong de atab ay tinumotol
di eya. Dingan pa napa ni agta pan di
a liwet un kulalaphnit.

Nano ay te duman pan a tiluwon a
kolittawen a napasakoy ide de bengka ta
duman ide dinumiong ta inon a pugu ay
pigdongan a talage. Misan ay an de kinta
un maddikit ta tinumagu. Misan ay
pillawag de'ay te singkaden nunde langges.

Nano ay nagsabud ide kanya makmuk di a
belának i namit de ta dingan nun lutu di
un papangan de ay sinabi de. "Ay dumio
kamo di ta námangan di." Ayset ay kinta
de i maddikit.

Nano ay sinabi kon nun isin a ulittaw,
"Ay wet yu nai peilengan ta deko nai a
bebi." Kanya ide ay mandeli a gepinagebuk.

Misan ay sinabi nun maddikit, "Be
gepinagebuk kamo ay an ok di te bebebian
dikamo ta yeredi kod la ikamo a magi manga
kaka." Kanya un pagipinagebuk de ay
naeyen ta wele de di un maddikit. Ta

eya ay sinumut di dide.

Nano ay hanggen dila duman.

I MADDIKIT IDE A MALOT PATI MASAMPAT

Te isin a magkalaki a te anak ni aduwa
a mahuna ta isin ay malot a masakut ta
masampat pan un isin. Misan ay un malot
pan ay mabsu misan an te bebi kanya
nanganak i mahuna a iwina a an te bebi.

Nano ay pagkapanganak na ay sinabi nun
manga ina na, "Ay yadi pa man ay kumang
kamo magwele de diyeya ta maglawag kamo
ni papangan tam." Pagdetong de duman ay
nagyodu dingani ide. Misan ay un anak
pan ay naayud.

Nano ay nun udtu di ay te dinumatong
man di a isin a ulittaw a masampat di a
masakut dingan linumipa nunde alayu.

Nano ay sinabi nun mahuna a malot nunde
wele na, "Ayset ay magpakalutu ka man

ta nagketigeng man i yaya mo nai."

Misan ay tinumbeg un maddikit, "Ayset ay wet ka man di magpapayin ta mamamos ka man de agta a an tam peabuyenan i."

Misan ay tinumubeg un imasat, "Ay kanya mo la to nai pesabi ay tangani ikaw i bebian na. Ay talage a un ama di nai ni anak a oi."

Nano ay an dila getalinga un maddikit a gepaklütu. ay inamit dingan la nun imasat un anak a naayud dingan binoy na nunde ulittaw ta sinabi na a. "Bolan yu man i anak a oi ta an to natalinga i weli tam nai ta nagkammamos dikamo."

Nano ay nun abi di ay sinabi nun imasat a "Dio ka de oi ta ikamo pan ay dio neide misan ay wet kamo geoyud a masakut ta naoyuden yu pan i wele tam nai."

Misan ay nup abi man di ngani a hanga ay pinelit a pinakisulitan nun ulittaw un maddikit ta nasurutsurotan ide ay namaget un ulittaw ta dingan nanamat pan

un maddikit dingan geketa ide de bukod.

Kanya nun abiabi kon ay sinabi nun ulittaw, "Ay dio kamo la ta namaget ok."

Ta sinabi pan nun maddikit nunde kaka na, "Ay pasamatin ok mo man."

Misan ay sinabi pan nun imasat, "Ayset ay an ok ngan te samat kanya nanamat ka."

"Ay-o deno man dio i te samat?" Dingan tinumotol di un maddikit.

Nano nun eya ay duman di nunde bukod ay binonglag eya ni kapisang a tubi ta pagtingala na ay kinta na la un ulittaw.

Kanya nasurutsurotan di ide.

Nano ay nun isin di a adow dehil de hanga di i natipun de a yodu ay sinabi a depat di a nooli ide. Dingan namaget pa un ulittaw ay nakamit dingan la ni bebuy. Kanya nun abiabi di ay naggeyak ide dingan inumososo ide a paoli.

Misan ay pagdetong de nunde beloy ay sinabi nun imasat nunde laki, "Ay gumiyus kamo man, ama, ta ukasan yu man i adde

ni kakoloy ko nai."

Kanya pan sinabi ni amana, "Ayset ay deno ka man kinumita ni kakoloy mo?"

Nano ay sinabi pan nun maddikit, "Ay be iwina man ay an di nagkamamos de agta ta pesabi na di a eya di kon i nakabiso diya."

Kanya sinabi nun imasat, "Ay bilang butil mo ngani ta iwina ngani i nakabiso deko."

Nano ay nun abi di ay inumide di ide de beloy a hanga. Un magkalaki a matandein ay te beloy ide a untik. Nano ay nun abi di ay ginapgep nun ulittaw un maddikit dingan nagdulog ide. Misan ay nun mapagiyus un imasat a an di kaduman de alane na un ulittaw ay dinumayeg eya a te nabolan a sinulpan dingan nun nagepgepan na i wele na ay tinagpuk nad la de sarok ni suso na. Kanya nalibun di.

Nano ay nun abiabi di ay sinabi nun laki a, "Ay bekot pan ta tinagpuk mo di un wele mo?" Kanya yinadi nun laki

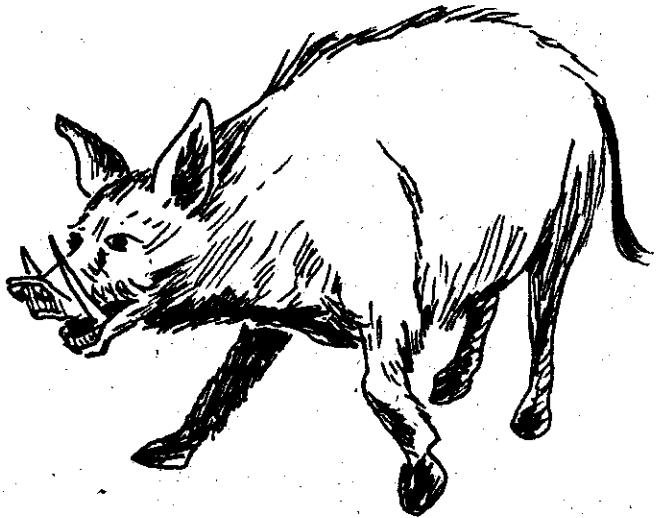
ay binalbel na un imasat.

Misan ay pagkatapus ay dingan
tinumotol un imasat a paulalik.
Pagdetong na nunde diyeya ay
tinumingala ay kinta na pan dila a
benaw. Kanya eya ay dinumawet dila
ta aamit na un tagis misan ay
pagkadetong na duman ay napugtus di
un lanut ta nadegdeg di kanya nalibun
di.

Misan ay un nalibun pan a maddikit ay
pinakaedup la nun ulittaw ta pagkaedup na
ay tinanto na un kaka na misan ay sinabi
nun manga ama na, "Ay an di non."

Misan ay sinabi na, "Ay depat a lalawag
ko." Kanya inumulalik dingan eya. Nano
pagdetong na nunde diyeya ay kinta na
ngani duman a nabungtut di un kaka na.

Nano ay hanggen dila duman.

MAGWELE A PADEPADE A MAHUNAIN PATI GENGGENG

Te duman kon a magweli a padepade a
mahunain ta napataan ide de alane ni orat
a hanga misan ay i pepangan de ay mahedep.

Nano ay nun isin a adow ay namaget dila
un maddikit ta de kalbi ngani ni Makedepat
ay nakamit ni bebuy. Kanya am pa udtu ay
dinumatong di. Pagdetong na nunde beloy
ay nagpangiyow di ide magweli ta dingan
naglabek ide.

Misan ay nun gelabek ide ay dinumatong dila i laki a genggeng a te adde a alat ta i belang iniwa nun maddikit ay pinaunid na nunde alat na hanggen de naubus di un karne. Ta i nattide dila nunde magwele ay un ulo. Dingan timumotol un genggeng.

Misan ay malot dila i innawa nun maddikit kanya nun abiabi pan di ay namaget pan di ta nakámit dila ni mattabe a bebuy misan ay inamit dila a liwet nun genggeng.

Kanya nun abiabi ay namaget a liwet un maddikit ta pinana na pan di i bebuy ta dingan pinumaripari umoli ta nagpangiyow pati naglabek.

Misan ay dinumatong pala un laki ta yinadi nun maddikit ay binoy na de laki un bituka ta sinabi na diya, "Iwina i busbusan yu nai de orat." Kanya dinumaorat ngani un laki ta binusbusan na un bituka.

Misan ay pininu pan nun magwele ni kabetoan un alat na ta dingan pinadisapowen de ni tabe. Nano ay nun dinumatong un

laki ay sinabi de, "Ay wina di i karne nai." Ta i linabek pan ay tinagu de.

Dingan tinumotol di un laki dingan tinumotol pala un magwele.

Misan ay pagdetong nun laki nunde beloy na ay pinalipa na di un kaweli ta dingan winasag na un naddealat. Misan ay nasede di un kaweli kanya nagbulas di a masakut un laki ta inamit na un geyang ta inampulangan na un magwele misan ay an na ide dinatongan duman kanya sinoysoyen na ide.

Misan ay un magwelli pan ay sinumakoy ide de untik a anow ta pesabi nun maddikit nunde anow, "Ay dumitas ka hænggen de langot."

Misan ay nun maditas di un anow ay dinumatong pala un laki a napasakoy de bige ta sinabi pala nun laki, "Ay dumitas ka a bige ka ta soysoyen mo un anow." Ta nun maloy dingani ay alane di un laki nunde magwele.

Kanya sinabi nun maddikit, "Ay buot ko ay tukain ni tilitili i bong ni bige na." Kanya inumapun ngani i tilitili ta tinuka na un bong nun bige ay napusing ta dingan nalibun dingan un laki kanya nakalusong di un magwele ta namangan ide ni bebuy.

Nano ay maginon dila i nasasabi ko dikamo.

I ANAK IDE A WALATIN DE BIBEYEBEY

Te duman a magkalaki a te anak ide ni aduwa. Isin a mahuna pati isin pala a lalaki. Misan ay be adow a geggewes ide nunde langges.

Nano ay sinabi nun lalaki, "Ay piyon pa ay walatin ta di i mangának ta na ide." "Ay-o," sinabi nun mahuna.

Dingan nun geggewes la un mangának ay tinumotol di i magkalaki ta pinalisan de

ni orat i apoy ta pesan a kasangkapan ay
inadde de ta an ide te winalat a papangan.

Nano ay nun sinumawe di un mangának a
gegewes ay inumoli di ide ta dingan ide
ay geolang ta peolangan di un kamoddenan
de ide. Misan ay andi te getubeg ta
tinumotol pan di ide.

Ta dingan nun apun pan ay an di la ide
namangan misan ay duman ide umide de beloy
de. Ta nun abiabi ay getangos dila un
magweli. Am pan ide gepakatotol ta an de
pan katinggesan i bektas.

Nano ay yinadi nun panganay ay nagdekop
ni paklong ta inon i pepangan de misan ay
nun maloy di ay an di ide gekasurut ta i
dila de ay mokpal di. Inon ay yedi la nun
hayup a pepangan de ta i dila de ay magi
te gegem.

Ta un manga ina de pan ay duman di ide
papagow de Dimanayet misan ay nun ide ay
duman di de Dinmanayet ay tinanto pan nun
agta ide duman, "Ay deno man di un anak yu?"

Misan ay i tubeg de, "Ay nalibun di non ide."

Misan ay te agta pan a napadena de Dibeyebey ay kinta na i aduwa a mangának. Dingan tinumagu un laki ta pekangan na un mangának ta inabuyenan dingani nun laki a un mangának la nun magkalaki.

Kanya sinabi nun laki, "Ay am mangan nalibun un mangának ta winalat de mangan la." Nano ay sinoysoyen nun laki i mangának ide ta dedekop na ide misan ay natakul un mangának kanya ginumikan ide. Misan ay nadekop pala ide nun laki. Ay an ide gekasurut ta i dila de ay mokpal.

Nano ay yinadi kón nun laki ay nagpanting ta dingan magdekop ni utang. Dingan sinube na ta inungut na de mangának ide i. Ta i laki a oyo ay pakang de Belod ta gelawag ni panguya. Misan ay duman di umide.

Nano ay nun abiabi ay sinabi na hunde mangának, "Ay dio kamo la ta namaget ok

misan ay wet kamo getotol." Ta dingan namaget ngani un laki ay nakamít dingan la ni bebuy. Nano ay pagdetong na ay nagpangiyow, naglabék pati nagpakanalu ta peungut na di un mangának.

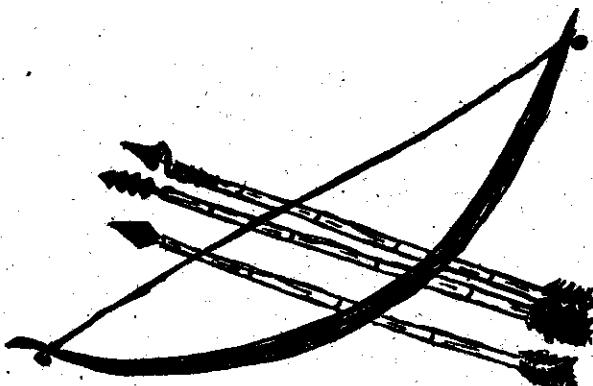
Dingan nun nakapangan di un mangának ay nangamit un laki ni lati a kinayesan ta pekaros na un dila nun mangának a mokpal. Misan ay gesagu un dila nun mangának. Misan ay gepakasurut ide be nagkabbut un mokpal de dila nun mangának.

Nano ay nun isin di a simbe ay sinabi nun laki nunde mangának. "Ay nototol kitam di ta un manga ina yu ay duman ide de Dimaneyet."

Nano ay pagdetong de duman ay sinabi nun laki nunde magkalaki a manga ina nun mangának, "Un mangának yu mangani a sinabi yu a nalibunin di ay am mangani ta binut yu ide ta wiyo ko ide kakoloy."

Kanya yinadi nun matandein ide ay
pinaobbob un te mangának ide ta dingan
linapdit ide. Ta getanga de panubu nun
magkalaki i sagu.

Nano ay kadu dila ninon i nasasabi ko.

TE DUMAN A ADUWA A NAPPAABUT

Te duman a mittanak misan ay te anak
un magkalaki a isin a lalaki ta inon
dila i gehanap ni papangan de. Misan ay
nun maloy di ay an di migpakamit ta te
isin di a bulan a an eya gepakamit.

Nano ay isin a namaget ay nalayu eya
kanya kinabian di. Nano ay binumulwag eya
nunde orat dingan noulalik a paoli de
beloy na misan ay te duman pan a isin a
walnas a anduwon ta duman pagkatakutan de
ta te libong kon duman. Nano ay pagsikad

na di nun kaginlan nun orat ay inikna na
ngani a te sinumikad pala de idogen na.

Misan ay pag-iikna na ninon ay namas
dingani a geparpari ta dingan pesabi,
"Ay makati ano di yo ay kapanganan ik
di ni oyo."

Misan ay nappatotol ide nano ay nun
eya ay duman di nunde dipa di ay nagsurut
un nappaabut diya a magi oyo, "Ay wet
kamo man magparipari ta am man natagu
ti ako ay malot ta naloy ko man di ikamo
a pekita kanya lumipa kitam di." Kanya
pagkaikna na ninon ay linumipa di ta
talage a abi di a hanga. Dingan sinabi
nun nappaabut diya a agta, "Ay maggetong
kitam man di kaya ta dio kitam di umide."
Ay nagyedi di ide ni saolan, un padepade
a kolittawen.

Nano pagkayed de ni saolan ay
pepatlikngan nun inabutan ay kasta te
pepakisurotan dingani un nappaabut diya a
ulittaw. Kanya pinagelawag nun inabutan

ay te nappalipa dingani hunde alane nun
isin a ulittaw a mahuna. Ta pekita na a
peukas dingani nun maddikit i nattingos.

Ay tinanga na i benga a putok ta dingan
peuniden na ni biges. Dingan pinalipa
na de apoy. Pagkalutu ninon ay inamit na
pan di i nattingos de agid ni anow.

Inon mangani ay bebuy. Dingan nag-iwaiwa
di ta nagsabow ta te duman pa a binongo.

Dingan sinabi nun isin a ulittaw, "Ay
mag-akod ka di ni aduwa a donnos ta i isin
ay dikamo pati ulittaw na ta nano ay
pepapagkoloy ko di kamo.

Nano ay nun abiabi ay sinabi nun
bulagdes, "Ay nooli ok ngona to."

Misan ay tinumubeg un isin a ulittaw,
"Ay-o misan ay de kasanagen ay duman kitam
nattulutagbuán de dilod."

Dingan un bulagdes pan a mahuna ay
nagmaman ta bininsa na un sapal na ta
binoy na nunde bebi na. Dingan ide ay
nakulukiblagen di.

Nano ay pagdetong na nunde beloy de
ay sinabi nun kamoddenan na ide, "Ay
aman ta ang ka di nakaoli?"

Dingan tinumubeg eya, "Ay an ok dingan
nakaoli ta nalayu ok di misan ay an ok
dila gekita ni pelawag ko. Misan ay de
kasangen ay eikag ko i wele ko na de
dilod ta kinta ko ide nangnang ay duman
kami geketa."

Kanya nun kasangen ay inikag na di un
weli na a maddikit de dilod. Pagdetong
de nunde peketaan de ay kinta de ngani i
asuk.

Nano ay sinabi nun kaka nun maddikit
diya, "Ay pakapiyain mo di i age mo ide
i ta dena ay makiaagta." Kanya pinakapiya
na ngani dingan ide ay tinumuloy nunde
te geasuk.

Ay kinta de ngani i saolan a te gelipa
dingani a magwele. Misan ay nagkamamos
pan di a masakut un wele na a maddikit ta
sinabi na de kaka na, "Ay sabi mo pan ay

ide nangnang i dio?"

Misan ay tinumubeg un kaka na, "Ay wet ka di mag-uluan ta ati mo di i mahuna a iwina." Misan ay nagkamamos pan a masakut un maddikit nunde ulittaw.

Dingan nagpakalutu di un bulagdes a mahuna ta namangan di ide ta te olam pan ide a bebuy. Ta nun abi a inon ay duman pa ide umide dingan nun inon a abi ay pepakisultan dila nun ulittaw un maddikit. Ay an di la getalinga.

Dingan nun abiabi ay sinabi nun magkalaki a bulagdes, "Ay depat a umulalik kitam di de diyeya i." Ta tinumotol dingani un magkalaki a nappaabut pan un maddikit pati ulittaw.

Nano ay pagdetong de nunde diyeya ay te tabi a maditas. Ay linumipa un maddikit ta nag-ubed dingan sinumalad ta nagepgepan na i iget ay winitik na la nunde mamala dingan tinuduk pan nun ulittaw. Misan ay liwet a sinumalad ay

namit na pan di i magi pa dingan sinumaka
di ta nag-age dingan tinumotol ide umabut
de magkalaki. Ta un maddikit ay gebulas
dila nunde ulittaw.

Pagdetong de nunde diyeya ay nakapagbeloy
di un magkalaki. Nano ay tinanto pan nun
ulittaw nunde kaka na a mahuna, "Deno man
i te tubi dio?"

Ay tinubeg nun kaka na, "Ay dena la
de diyeya nai ay makittobi." Dingan
tinumotol nano un ulittaw.

Am pa nagkalayu ay kinta na i
kabebuyen ay pinana na di i isin ay namit
na di. Pagdetong na nunde beloy ay
am man di kaduman un maddikit misan ay
pinuoy na la un bebuý dingan tinanto na
nunde kaka na, "Deno man di un agta dii?"

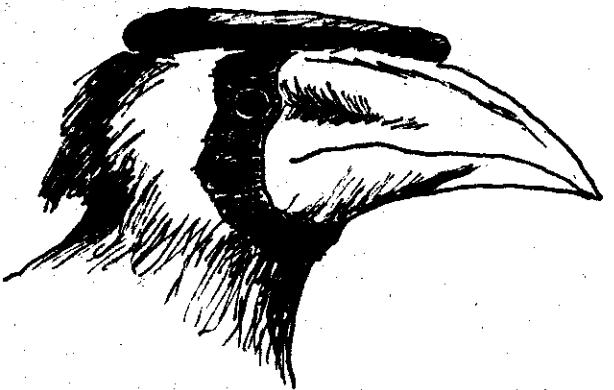
"Ay mainde ta am mi man kinatinggesan
ti deno papagow."

Dingan linawag na i pinapagowen na ay
dingan kinta na ngani i singkaden na a
paulalik. Misam ay peabut nad la.

Pagkadio na nunde diyeya ay peikna na i getigbes kanya sinubuk na ay kinta na a gegob ni gebet. Dingan nagpakita di un ulittaw kanya nagbulas di a masakut un maddikit, ta sinabi na. "Ay misan an ok yu abuta ay nooli ok la." Ay misan ay an dila yinumamyam un ulittaw ta inamit na un utak ta eya di i nanggob dingan inumoli di ide.

Ta nun abi pan di a inon ay pepakisurotan, pan di nun ulittaw un maddikit misan ay an di ta getalinga ta magbelavi kon ide. Dingan nun napapede di un maddikit ay inaproson na ni surub un mukha nun mahuna ta dinulogen na di.

Kanya nun abiabi di ay an di nagkapagiyus un maddikit. Set ay nagkagesa pan di un kaká na a bulagdes a lalaki kanya sinabi nuq bulagdes a mahuna de wele na a ulittaw, "Ay bogbigin mo man i meanak na ta nagkagesa man i te wele i." Dingan inaprus nun ulittaw ay napagiyus

ta ay namangan di ide. Misan ay peesip
nun maddikit, "Ay misan napamabi ka di a
masakut ay!"

Ta nun adow a inon ay namaget pan di un
magwele ta un magwele pan a mahunain ay
napapagyodu dila ide. Nano ay nun apun di
ay namangan pan di ide. Dingan nun abi di
a napede di un tiluwon ay inamit dila nun
maddikit i pesan a demit na ta tinumotol
di a gesila nunde orat a paulalik.. Nano
ay nun geoni di i kalaw ay sinumakat
dingan de pagotan misan ay kinta na dumana
i gesulusalakup a agta a hanga di a masakut.

Dingan te nagsurut pala de inapoan na,

"Ay be magkabuyu to ay papangan kamo di ni
wina." Kanya linumipa dila un maddikit
ta dingan pinana di nun ulittaw un hanga
a agta ay nalibun di ta sinabi na nunde
maddikit, "Nano to ta nalibun pan di ay
nototol ok di."

Misan ay sinabi pan nun maddikit, "Ay
hosut ok diyo dikamo."

"Ay wet kamo gesut deko ta makati
papangan ko ikamo." Misan ay sinumut
dila un maddikit ta ide ay inumoli di
misan ay an ide nakadetong ta kinabian di
ide kanya duman di ide neide. Nano ay
nun apun di ay sinabi nun ulittaw, "Dio
kamo la ta gelawag ok ni papangan tam."
Misan ay kinta na ngani i kabebuyen ta
namit na i isin a kapyek. Inon dila i
pinangan de.

Nano ay nun abiabi di ay tinumotol pan
di ide. Dingan nun mandeli di a naudtu
ay dinumatong di ide nunde magkalaki ay

geiloc un magkalaki dingan sinabi nun bulagdes a lalaki de wele na, "Ano man ta gegikan ka?"

"Ay kanya ok ngan wet peilengan ni agta."

"Misan ay nano to?" paayin kon un kaka na.

"Ay sinabi pan un wele na, "Ay bilang an la."

Nano ay nagkloy di ide dingan ide ay inumole di nunde matitandein de ide.

Misan ay un tagibu a nagbebi ay mabsu di kanya nun kitain di nun kamoddenan de ide a te manga bebi di ide ay nasalig ide a masakut.

Dingan sinabi nun laki nun isin di a adow, "Ay makati man te matandein pa i mangayun yu ide?"

Nano ay sinabi ngani nun magwele, "Ay te duman pa ngani ay misan ay alayu pan a masakut."

Misan ay naggyek ide ni belon de ta nagbuntol ide ni paray ta nun abiabi ay tinumotol ide a aduwa a kapagkalakian.

\ Nano ay pagdetong de nunde pinamanaan
nun isin nunde pinsan na ay sinabi na,
"Ay wet kitam dena nesila ta iwina ay te
bo pa." Kanya linumebut ide.

Dingan nakadetong ide de hanga dingani
a kalasan ta duman dila ide umide.

Misan ay pagkabiabi ay tinumotol pan di
ide kanya nasayed de di i hanga di a orat
ta inon mangani i kattaanan nun magweli.

Pagdetong de ngan duman
magduludipa a kaengin pati beloy ni manga
ina de. Pagdetong de duman de beloy ni
manga ina de ay nagkasalig ide a pesan.

Misan ay un bulagdes a lalaki nun
kinabiabian nun detong de duman ay namaget
ta un bebi na pan ay tinumotol dila a
nagyodu.

Nano ay pagdetong pan nun lalaki ay
tinanto na, "Ti deno i bebi ko?"

Ay sinabi de a, "Am mi pekita."
Kanya pinalkat nadla dingan kinta na ngani
i sinilan na a paulalik de isin a sumanga.

Pagdetong na ngan duman ay kinta na a
geyodu.

Misan ay sinabi pan nun bebi na,
"Am man i peyedi yu dio ay be kinta kamo
ni pinsan ko na ide ay pamangan de ikamo."

Ay am pangan naloy ay kinta de ngani i
gesulusalakup. Ay pinana nun bulagdes
ay dingan nalibun di. Dingan inumoli di
ide.

Pagdetong nunde beloy de ay sinabi pan
nun lalaki nunde ama na kanya tinumotol
ide a pesan nun abi ta ide ay paagow di
nunde matandein ide ni komageden de ide.

Pagdetong de duman ay nasalig di un
dinatongan de ide ta sinabi de de manga
belayi de, "Ay piyon pan dila, belayi,
ta nakadetong kamo pa dio de Kalayua
iwina."

Misan ay tinumubeg pan un dinumatong
ide, "Ay kanya kami nakadetong di dio ay
i mangának tam na ide ay buot di a
papangan nun mangayun mi pala ide duman."

ta dingan nagbeloy di pala un manga
belayi de ide a bowon a dinumatong ta
duman di ide napataan.

Hanggen dila to duman.

PITO A KOLITTAWEN

Te duman kon a pitu a magiwinale ta ide
ay napataan de hanga a orat a alane ni
kalasan. Misan ay migpakametin pan ide
ni bebuy be gepamatget ide. Misan ay i
pegemit de la ay panata an di pala ide
te manga kamoddenan.

Nano ay nun isin a adow ay sinabi ni
panganay, "Dio kamo la ta namaget ok."

Ta tinumotol ngan eya de kalasan. Dingan
pagdetong na de isin a pagotan ay
pligpanganan pan di a masakut ti duman ni
bebuy. Kanya sinabi na, "Ay getipa ok
ngona dio ta makati te nadetong la a
bebuy." Misan ay intkna na i geusir a asu

dio nunde kadipit a sidong. "Ay deno man inumapo i asu dio?" Misan ay palane dingan diya un geusi.

Dingan kinta na ngani i hanga a agta ta i tango na ay napatanga dingani pati nagsurut a magi oyo, "Ay piyon ta namangan ok di nano."

Misan ay inamit dila nun ulittaw un pana na ta pinana na un libong misan ay an la nakna ta inumelag pan un libong. Kanya binunu na di un ulittaw dingan inadde na de gob ta inon i taanan nun libong.

Misan ay un anim pan a magiwinale ay nag-ilat dila ide nun apun ta an dingani dinumatong un kaka de. Kanya sinabi de, "Ano man i sinumapit de yaya ta an di dinumatong?"

Nano ay nun abiabi di ay nag-asapala un sinumunud ta dingan inabut na un kaka de. Pagdetong na nunde pinaglipan nun kaka de ay sinabi na, "Gelipa ok pala dio." Nun am pa naloy ay inikna na pala

i geusi de kadipit a sidong kanya sinabi.

"Ay deno inumapo i asu dio?" Dingan pagsalepat na ay kinta na i genggeng misan ay pinana na pan di la nun ulittaw misan ay nakaelag la ta an la nakna ay dingan binunu na pan di un ulittaw ta inadde na nunde gob ta te bebi mangani dumau un libong.

Kanya nano ay lima dila i nagkattide ta napapag-ilat dila ide nun apun misan ay an di la te dinumatong.. Misan ay sinabi nun isin, "Ay lalawag ko ide de abiabi."

Nano pagkabiabi ay nag-asap pan dila un isin ta nangabut pan di. Pagdetong na de kalasan a pinaglipan nun manga kaka na ay naglipa pala ta maginon pala pinangan pala nun libong. Hanggen nunde kaanim ay pinangan nun libong.

Nano ay nun isin dila ay sinabi na.
"Ako pala i nangabut nunde manga kaka ko ide." Kanya nag-asap dila eya ni utak ta

tinumotol a nangabut. Nano pagdetong na nunde pinaglipan nun manga kaka na ay naglipa pala duman ta eya ay an te pana ta utak la. Misan ay am pa ngan naloy ay te geusi pan di. Ay sinabi nun ulittaw, "Ay ikaw mangani i namangan nunde manga kaka ko ide." Pati kinta na ngani i hanga di a laki a libong.

Ta sinabi nun laki, "Ay ikaw mangani i kalog kanya mattabe ka a piyon a papangan."

Ay sinabi pan nun ulittaw, "Ay dumio ka tangani kitain mo i pelawag mo."

Kanya totopras pa tebe nun libong ay tinigbes na pan dila de bong na, pakapugtusa. Nano ay inabut na un pesilan nun libong ay kinta na i gob ta te gupad duman a gepakalutu nun manga kaka na. Misan ay tinigbes na pakalibuna un gupad.

Nano ay pagkalibun nun gupad ay inesip a yadi pa ay tumotol di ta an di pampala te mangayun duman kanya tinumotol ngani eya de kalasan.